

Koper, 1. september 2015

Drage kolegice in kolegi, likovnice in likovniki!

Kriza v ZDSLU traja že zelo dolgo, leta 2002 je izbruhnila naša interna, ki je bila posledica nepoštenega, nedoslednega in ne transparentnega delovanja vodstva in zaposlenih, morda tudi zaradi slabe komunikacije znotraj Zveze in navzven, ki se je leta 2008 z nastopom vsesplošne krize še poglobila. Svoje je prispeval tudi novi zakon o društvih leta 2006, ki je poenotil vsa društva, tako strokovna kot ljubiteljska. Vrednote so se radikalno spremenile in razmerja znotraj kulture in umetnosti so se vsa porušila. Zveza je pristala na obrobju obrobja, zgubila je ne samo redno zaposlene, ampak tudi sredstva, zaradi česar smo vseskozi na robu preživetja, oziroma smo več kot desetletje v rdečih številkah. Pa ne samo to, zgubila je tudi vlogo v politiki na likovnem področju ter vpliv na likovno stroko. Že zelo dolgo je jasno, da bo potrebno vse kar se je porušilo obnoviti.

ZDSLU je organizacija, kjer moramo izpostaviti skrb za skupnost in solidarnost likovnih ustvarjalcev. V današnjem času, kjer je neoliberalizem in pohlep edino vodilo in vodi v razkroj vseh človeških kvalitete je sodelovanje edini primerni način delovanja. To je možno v primeru, da je posameznik zmožen ukrotiti svoj ego do te mere, da se lahko zlije s skupino. Člani IO in US zveze so izvoljeni predstavniki, vzorniki, vzpostaviti morajo tako zlitje in pokazati sposobnost in pripravljenost za spremembe. To ni enostavno, a je nujno. Dejstvo je, da svet v katerem živimo potrebuje konkretne predloge za spremembe in umetnost bi morala pokazati pot, kako ta svet ponovno sestaviti.

ZDSLU je združenje ustvarjalnih in senzibilnih ljudi, ki morajo izkazovati občutljivost ne samo do likovne forme in vsebine ampak tudi do družbenih in socialnih sprememb.

Za delovanje v Zvezi je pomembno, da se za delo v skupini človek dobro počuti, da so stvari jasne, nameni čisti in skupni.

Popolnoma se zavedam, da ste kot posamezniki zelo obremenjeni, da je prva misel lastno ustvarjalno delo in reševanje osebnih problemov, da imate veliko težav z društvu v regijah in da je Zveza zelo oddaljena in velikokrat razumljena kot konkurenca, vendar vas moram opozoriti, da v takih pogojih Zveza ne bo obstala dolgo in da bomo z Zvezo izgubili tudi hišo, kar je morda še najbolj pomembno, izgubili bomo edino organizacijo, ki lahko skrbi za likovne ustvarjalce na nacionalnem nivoju. Škoda bo nepredvidljiva.

Aktivna, bogata preteklost in zgodovina ZDSLU žal nista dovolj, da bi se tudi v prihodnje obdržali kot društvo v javnem interesu in da bi lahko bili dober servis svojim članom. Prav gotovo smo v primerjavi z ostalimi podobnimi organizacijami veliko premalo aktivni in premalo agresivni. Izpadli smo iz številnih asociacij, naše delo in naprežanja so vse manj opazna in če hočemo nazaj »v dobre stare čase«, si moramo nujno dela med seboj razdeliti in si moramo drug drugemu pomagati. Delo in delovanje samo predsednika in peščice posameznikov, pa naj bodo še tako aktivni, ni dovolj.

Avgusta 2013 sem med drugim članom IO in US zapisal: Vedno znova se potrjuje dejstvo, da ustvarjalni posamezniki nimajo vpliva na odločanje o lastni materiji in o svoji stroki, a kot organizirani v Zvezi so te možnosti neprimerljivo večje. Vse predolgo smo pustili, da nam drugi ustvarjajo, oziroma ne ustvarjajo pogoje za obstoj likovne stroke. Posledice so vidne na vsakem koraku, pri razstavnih politiki, socialni ureditvi, trgu likovnih del...

Predlagam, da združimo energije in pomagamo soustvariti dober program in vizijo Zveze, ki bo spodbuden za naše člane, ustvarjalne posameznike in društva ter širšo javnost, program, ki bo primerljiv ali bo celo po svoji kvaliteti presegal programe javnih zavodov. V dobrem sodelovanju med društvi, članicami Zveze in z različnimi inštitucijami lahko ustvarimo pozitivne sinergijske učinke.

Prosim vas, da se aktivno vključite pri pripravi programa in drugih aktivnosti. To je dokaj zahtevno in obsežno delo, za katero ne morem sam prevzeti odgovornosti.

Podoben poziv sem večkrat ponovil.

Če za konec izpostavim tri, po mojem mnenju temeljne razloge za obstoj Zveze:

1. Likovnik, kot posameznik je v neenakopravnem položaju v razmerju do drugih deležnikov v kulturi in družbi, zato potrebuje minimalno mero zaščite in organizacijo s pomočjo katere bo lahko reševal vsakodnevne probleme pri ustvarjanju lastne produkcije, promocije in udeležbo na trgu likovnih del;
2. ZDSLJU je nacionalno strokovno in stanovsko združenje likovno vizualnih ustvarjalcev, ki je aktivno od leta 1899 in združuje najbolj zainteresirano strokovno javnost na področju likovne umetnosti in kulture. To je tudi edina organizacija, ki lahko skrbi za strokovnost in je istočasno servis likovnim ustvarjalcem in Ministrstvu za kulturo. Regionalna društva lahko pridobivajo sredstva za svoje pomembnejše programe in projekte iz Ministrstva za kulturo le kot članice nacionalne organizacije in preko ZDSLJU. (Problemi likovnikov, tudi samozaposlenih: to so slabi pogoji dela (tudi skromno povezovanje slovenskih umetnikov s tujimi ustvarjalci), ki vplivajo na kvaliteto produkcije in posledično na trg likovnih del ter na razvoj likovne stroke so v veliki meri povezani s slabim delovanjem strokovne organizacije, ZDSLJU);
3. Ministrstvo za kulturo ustvarja politiko na področju kulture. Ne delovanje trga likovnih del in s tem slabo socialno stanje likovnih vizualnih ustvarjalcev je posledica slabe kulturne politike na področju likovne umetnosti, oziroma odsotnost te politike in izključevanje avtorjev pri načrtovanju likovne umetnosti v sedanosti in v prihodnosti. Na tem področju lahko sodeluje samo nacionalna organizacija, kot je ZDSLJU.

Če ponovim: Zveza je prostovoljno združenje društev v Sloveniji, ki se ukvarjajo z likovno umetnostjo (s slikarstvom, grafiko, kiparstvom in sodobnimi likovnimi mediji) in kateri v Zvezi uresničujejo skupne interese. Danes je bolj kot kdaj koli pomembno enotno, stabilno, trdno, inovativno in aktivno Združenje likovnih vizualnih ustvarjalcev, Združenje v katerem ni prostora za privatne privilegije in manipulacije. Brez usklajenega dela, aktivnega in transparentnega sodelovanja in zaupanja med člani ni mogoč napredek, celo ni več pogojev za obstoj Zveze in dejstvo je tudi, da brez podpore in razumevanja Ministrstva za kulturo ne bomo obstali.

Smo močni bolj, kot se tega sami zavedamo, le združeni in aktivni moramo ostati.

In opozorilo: Čas za spremembe se nam izteka.

Aleš Sedmak,
predsednik ZDSLJU